

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

19,96

Odavno smo naučili, primjerice u skijanju, da je i najmanja prednost ipak prednost, te da se zahvaljujući stotinkama prednosti osvajaju i važna odličja i ozbiljan novac. Sjetimo se samo kako je nedavno s kulturnog skijaškog prvenstva u Wengenu pristigla vijest da je 20 stotinki sekunde presudilo o superkombinacijskoj pobjedi našeg Ivica Kostelića. Stotinke i tisućinke u skijanju i plivanju, centimetri u atletskim bacačkim disciplinama odlučuju o redoslijedu natjecatelja, o raznoraznim odličjima, o zlatnim i inim olimpijskim medaljama... Kad je sve ovo moguće, a znano je da jest u brojnim sportskim disciplinama, zašto isto ne bi bilo moguće i u, recimo, utvrđivanju statusa sindikalne reprezentativnosti – prvo je što mi je palo na pamet dok sam ovih dana čitao Odluku peteročlanog Povjerenstva za utvrđivanje reprezentativnosti prema kojoj Preporod u sustavu srednjega školstva nije reprezentativan jer mu nedostaje 4 člana ili 0.04 posto sindikalno organiziranih zaposlenika.

Sve se ovo, da ne bi bilo nikakve dvojbe, dogodilo sukladno ljetos donesenom Zakonu o reprezentativnosti kojim je povučena oštra crta između onih sindikata s više od 20 posto sindikalno organiziranog članstva koji imaju i oni koji, s manje od 20 posto, nemaju famozni status reprezentativnosti. Ne želeći zlorabiti ovo mjesto za isticanje svih slabosti Zakona, uvodna situacija upućuje tek na jednu, znam da ću iznenaditi mnoge tvrdnjom da je i ovako loš zakon bolji od nikakvog. Ako se zakonodavac odlučio ići na povlačenje neke čvrste, pokazalo se i prečvrste i previsoko uspostavljene, granice, onda se neminovno moralo dogoditi da netko bude iznad, a netko ispod crte. Ovaj stav u Preporodu smo spremni principijelno braniti čak i u situaciji kad smo sami najizvornijom žrtvom njegove realizacije. Uostalom, iako je peteročlano povjerenstvo odlučilo da nismo reprezentativni, našem je članstvu i dužnosnicima sindikata sada jasno što nam je činiti. Samo porast broja naših članova Preporodu može u dogleđno vrijeme osigurati status koji danas nemamo, ali ćemo ga sutra, ako se svi potrudimo, zasigurno imati.

Utjecaj ove i ovakve odluke na predstojeće granske kolektivne ugovore nameće mi se u ovom trenutku daleko važnijim od pitanja je li povjerenstvo moglo postupiti drukčije. Pregovarački odbori, sastavljeni samo od predstavnika jednog sindikata, ne moraju nužno biti bolji od, na primjer, pregovaračkih odbora sastavljenih od predstavnika više sindikata. Toliko je primjera koji idu u prilog ovakvom stavu. Je li kolektivni ugovor za srednje bolji od kolektivnog ugovora za osnovno školstvo, jer je za jedan ugovor sa sindikalne strane pregovarački odbor bio sastavljen od predstavnika jednog, a za drugi od dva školska sindikata? Pažljivijim iščitavanjem i uspoređivanjem sadržaja spomenutih ugovora lako bi se moglo doći i do potpuno suprotnog zaključka. Naše sindikalni kolege su procijenili da će pregovarački posao bolje odraditi bez Preporoda. Potpuno poštujemo njihov stav iako toliko toga upućuje da je u postojećoj situaciji bolje bilo ići na podjelu nego na preuzimanje odgovornosti.

Uvjerenost naših kolega u dostatnost vlastitih pregovaračkih kapaciteta ali i snage, ako je, dakako, iole realno utemeljena, nas u Preporodu dodatno veseli i hrabri. Naime, mi u Preporodu cijenimo da nam se i u osnovnom i u srednjem školstvu lako može dogoditi da ostanemo bez granskih kolektivnih ugovora. Ovo nam se čini realnom opasnošću čak i u situaciji da o njima zajednički pregovaramo, da ih zajednički branimo. Naše sindikalne kolege situaciju očito vide drukčijom. Dva su školska sindikata odlučila samostalno preuzeti odgovornost i za smanjenje materijalnih prava i za eventualno otkazivanje granskih kolektivnih ugovora. Opći interes nalaže ne samo da im zaželimo sreću, nego da im ni na jedan način ne otežamo situaciju. Onima koji nas nisu željeli u pregovorima poručujemo da s nama mogu računati u zajedničkim akcijama. Dakako, ako nas se i kad nas se, pozove. I, naravno, ne na začelju kolone.

NAKON ŠTO SU PLAĆE IPAK SMANJENE, HOĆE LI VLADA POGAZITI I DRUGO SVOJE OBEĆANJE, SLIJEDE LI NAM OTPUŠTANJA...

Kako se gubitnike pretvara u dobitnike

Iako se jednogodišnji dijalog između predstavnika Vlade i sindikata koji djeluju u državni i javnim službama mogao svesti na dva ključna obećanja – jedno, prema kojem se plaće državnim i javnim službenicima neće smanjivati i drugo kako otpuštanja neće biti – predsjednik Vlade je 19. veljače obznanio kako će službenicima i namještenicima već za ožujak plaće pasti za 3 posto. Više od 230 tisuća zaposlenih ovo je saznalo iz premijerova intervjua jednoj komercijalnoj televizijskoj postaji. U istoj najavi o smanjenju plaća u državnim i javnim službama, od premijera smo čuli kako će smanjenje nešto manje osjetiti učitelji i nastavnici kojima su plaće još od srpnja prošle godine smanjene za 3, 5 7 i 9 posto.

Nerealna proračuna, izvjesnost novog zaduživanja pod još nepovoljnijim okolnostima, potpuni fijasko pregovora sa sindikatima oko smanjenja prava – neki su od razloga zašto su se u Vladi odlučili za nešto što su sami uporno odbacivali kao mogućnost. Smanjenje plaća, čak i ovo od 3 posto, predstavlja početak kraja vjerodostojnosti Milanovićeve Vlade. Vlada kojoj njezini građani ne vjeruju možda i može (a zašto i ne bi, kad su tolike prije nje, jednako nesposobne, to uspjele!) dočekati kraj mandata, ali sigurno nema šansi u borbi s gospodarskom krizom kataklizmičkih razmjera. Druga Milanovićeva odluka – a javna je tajna da se o ovim odlukama na Vladi prije premijerove izjave nije ni

Bojeći se zajedničkog iskazivanja nezadovoljstva zaposlenika u državnom i javnom sektoru, Vlada je odlučila jednima ptividno (osnovno i srednje školstvo) smanjiti manje no drugima, ali i te izdvojene podijeliti na način da jednima plaće padnu, drugima ostanu iste, a trećima čak neznatno i porastu

raspravljalo – ona o korekciji učiteljskih i nastavničkih plaća, izravna je posljedica sindikalnih aktivnosti koje su provodili školski sindikati krajem prošle godine.

Zašto baš sada?

Prvo prosvjed, a potom i jednodnevni štrajk, natjerali su odgovorne u Vladi da se zamisle nad posljedicama nerazborite političke odluke kojom se nije niti kaznilo one koje se željelo kazniti (tri školska sindikata), niti se postiglo ono što se željelo postići (potpisivanje Dodatka I.). Nakon što je prošlo dovoljno vremena od štrajka, a svakoj je vlasti silno važno da se ustupak izravno ne poveže sa sindikalnim aktivnostima, tražilo se (sad vidimo i našlo?!) načina kako bi se makar i djelomično popravile posljedice jednog ishitrenog i nepromišljenog političkog poteza.

Bojeći se zajedničkog iskazivanja nezadovoljstva zaposlenika u državnom i javnom sektoru, Vlada je odlučila jednima (osnovno i srednje školstvo) smanjiti manje no drugima, ali i te izdvojene podijeliti na način da jednima plaće padnu, drugima ostanu iste, trećima neznatno čak i porastu. Sada

je valjda svima jasno zašto su u Vladi tako dugo čekali s korekcijom koeficijentata učitelja i nastavnika. Srpanjsko smanjenje plaća u školstvu sad se javno predstavlja kao nekakvo povećanje, gubitnike se nevjerojatnim „spinom“ pretvara čak i u dobitnike...

Solidna je bila prva sindikalna reakcija, katastrofa bi bila da na tome i ostane, na Milanovićevu najavu o smanjenju plaća. Predstavnici skoro svih važnijih sindikata uspjeli su se dogovoriti da ne odu u Ministarstvo rada u koje ih je pozvao premijerov gubernator za radništvo Mirando Mršiću kako bi im pojasnio pozadinu šefove najave. Odgovor sindikata, poslije dugo vremena, bio je onakav kakav treba biti. Sjetimo se kako su još u prosincu, čak i nakon donošenja Zakona o uskrati, predstavnici 7 sindikata s Vladom potpisivali famozno „Vjerodostojno tumačenje“... Potpisivanjem radi potpisivanja članstvo se dodatno zbunjivalo. Sindikalne vjerodostojnosti nestajalo je naočigled. Brže čak nego i novca u novčanicima radnika. Sindikalna ne „košarica“ nego „košaretina“ ministru Mršiću prvi je konkretan nagovještaj da se u sindikatima ozbiljnije misli poraditi na potrazi za davno izgubljenom vjerodostojnosti.

Što dalje?

Može li smanjenje plaća od 3 posto izvući službenike i namještenike na ulice i trgove, odvući ih u jednodnevni ili čak višednevni štrajk? Odgovor je, ma koliko se to nekima neće svidjeti – teško! Na prosvjed još kako tako, u štrajk jako, jako teško! Zagovornicima brze i bespoštedne akcije na ruku ne ide ni opseg smanjenja niti vratolomija s prosvjetarskim plaćama. Otegotnu okolnost predstavlja dugogodišnja akcijska zapuštenost u pojedinim sindikatima. Probajmo se sjetiti čak i kakvog-takvog prosvjeda a kamoli štrajka organiziranih od strane pojedinih važnih sindikata. Ni jednog ni drugog nije bilo. Članstvu ovih sindikata potreban je, uz puno rada na terenu, jači, očitiji povod za akciju od Milanovićeve „trice“. Situacija se ipak može u kratkom roku promijeniti ili dvoznamenkastim smanjenjem plaća ili prvim masovnijim otpuštanjima u državnoj upravi, zdravstvu, socijali i školstvu.

Milan Novačić

Iz otvorenog pisma premijeru Milanoviću

...Kako nijedna riječ ovih dana ne iritira prosvjetare više od riječi „povišica“, Preporod poziva premijera da izbjegava, govoreći o školstvu, riječ „povišica“, riječ kojom zamagljuje pravo stanje stvari, prikriva istinu, ali i ponižava, vrijeđa i omalovažava sve zaposlene u osnovnim i srednjim školama.

OSMA SJEDNICA GLAVNOG VIJEĆA

Financijska pomoć svim sudionicima štrajka

U subotu, 2. ožujka održana je osma sjednica Glavnog vijeća sindikata Preporod. Sam termin održavanja sjednice na neki način govori i o sadržaju. Naime, kraj veljače ili početak ožujka svake je godine vrijeme predviđeno za „svođenje računa” iz prethodne kalendarske godine. Odnosi se to kako na samo djelovanje sindikata Preporod, tako i na podnošenje izvješća o financijskom poslovanju sindikata, te planiranje daljnjih aktivnosti, ali i skiciranje financijske konstrukcije za tekuću godinu.

Izvješće o djelovanju sindikata Preporod u 2012. godini podnio je predsjednik Željko Stipičić. Kako je i sam istaknuo, teško je bilo i pobrojati sve ono što se događalo u protekloj godini, kako na općoj sindikalnoj razini, tako i unutar samog Preporoda. Bila je to prva godina rada nove Vlade, pa tako i novog resornog ministra Željka Jovanovića. Iako se u početku činilo da će suradnja s novom postavom u Ministarstvu obrazovanja biti kvalitetnija, na žalost mnoge Preporodove sugestije nisu prihvaćene, a krajem je godine izostala je i odgovarajuća razina komunikacije s ministrom.

U prošloj smo godini, nakon predugog iščekivanja, konačno dočekali donošenje Zakona o reprezentativnosti. Temeljem njegovih odredaba sindikat Preporod ušao je Pregovarački odbor sindikata za Temeljni kolektivni ugovor, no ne i u pregovaračke odbore za pregovore o granskim kolektivnim ugovorima za osnovno i srednje školstvo. Iako se u srednjim školama radilo o tek neznatnom broju potrebnih članova za zadovoljavanje zakonskog cenzusa. Sindikat Preporod se nije žalio na odluku nadležnog Povjerenstva. Godinama smo se zalagali za donošenje ovog Zakona smatrajući da je nužan, ma kakav bio, stoga kao legalisti prihvaćamo i poštujuemo njegove odredbe – istaknuo je u izvješćaju Stipičić.

Glavno se vijeće odlučilo da se svakom članu koji je sudjelovao u štrajku isplati sindikalna pomoć u svrhu smanjenja štete u iznosu od 100 kuna. Ostatak do iznosa pune dnevnice može, ukoliko za to postoji mogućnost i temeljem odluke članova, isplatiti sama podružnica

Predsjednik Stipičić nije se mogao ne osvrnuti na sindikalno najbolniji trenutak prošle godine – smanjenje plaća učitelja i nastavnika zbog ukidanja odredbe o dodacima na plaću od 3, 5, 7 i 9 posto, koje je provedeno u mjesecu srpnju. Posebno je licemjerno od Vlade što sada pokušava u javnosti prikazati kako nam je njezinim najnovijim potezima vraćeno ono što nam je (prvima u zemlji) oduzeto, jer to ne odgovara istini. Sindikati „obrazovne vertikale” su zbog kritične situacije u obrazovanju poduzeli aktivnosti u kojima ih je sindikat Preporod, smatrajući kao i uvijek da je samo jedinstvom moguće postići bilo kakav uspjeh, odlučio slijediti. Stoga su i naši članovi, i to u vrlo viso-

kom postotku, sudjelovali u jednodnevnom štrajku u odgoju i obrazovanju organiziranom 29. studenoga. Ono po čemu će ovaj štrajk biti zapamćen je i to što su njegovi sudionici kažnjeni, od strane Ministarstva obrazovanja, oduzimanjem dnevnice.

To je, dakako, bio novi izazov školskim sindikatima na koji je trebalo odgovoriti. U situaciji smanjenih plaća i materijalnih prava, neisplata makar i jedne dnevnice, svakom je sudioniku štrajka teško pala. Glavno je vijeće odlučilo da se svakom članu koji je sudjelovao u štrajku isplati u ožujku sindikalna pomoć u svrhu smanjenja štete u iznosu od 100 kuna. Ostatak do iznosa pune dnevnice

može, ukoliko za to postoji mogućnost i temeljem odluke članova, isplatiti sama podružnica.

Izvješće Željka Stipičića o djelovanju sindikata u protekloj godini nakon kraće diskusije jednoglasno je prihvaćeno, baš kao i financijsko izvješće, koje je Glavnom vijeću predstavila Marija Benić u ime Nadzornog vijeća. Nadzorno je vijeće naime, nakon uvida u stavke financijskog izvješća, zaključilo da je sindikat financijski uredno i zakonito poslovao, te sindikat ovu godinu završava sa značajnim pozitivnim saldonom, što govori i o recesijskom i odgovornom poslovanju, ali i o porastu članstva i stabilnosti organizacije. Na žalost, u financijskom planu za 2013. godinu predviđamo i pozamašni minus, a radi se zapravo o predviđenim sredstvima za isplatu pomoći članovima koji su pretrpjeli štetu sudjelovanjem u štrajku. Vodio se računa i o tome da ostane dovoljno sredstava za normalne aktivnosti sindikata. Svjesni realnosti, članovi Glavnog vijeća su jednoglasno prihvatili i predloženi financijski plan.

Poslovanje Blagajne uzajamne pomoći predstavio je Sebastijan Troskot. Kolega Troskot je naglasio stalni priliv novih članova kojih je u 2012. godini bilo 134. Sada je 1094 naša člana učlanjeno u Blagajnu. Samo u protekloj godini 361 naših kolegica i kolega koristilo je mogućnost podizanja kredita, a svi se oni uredno otplaćuju, tako da je saldo BUP-e i više nego pozitivan. Nekoliko članova Glavnog vijeća je u ime svojih podružnica pohvalilo ne samo poslovanje, već i ukupni rad Područnog ureda u Splitu u kojem o BUP-i brine Manda Boban. Zadovoljstvo radom BUP-e sigurno je, posebno u ovim sindikalno teškim vremenima, jak argument za privlačenje i zadržavanje novih članova sindikata.

Na kraju sjednice najavljeno je i žurno održavanje sjednica svih županijskih vijeća na kojima će sudjelovati i predsjednik sindikata. Na tim će sjednicama uz podnošenje izvješća o radu pojedinih županijskih vijeća, te izvješća sindikalnih povjerenika o stanju u njihovim podružnicama, važno mjesto zauzimati razgovor s povjerenicima o aktualnim problemima u obrazovanju i najavama predstojećih aktivnosti od strane vodstva školskih, ali i svih drugih sindikata.

Sonja Mudrić

USUSRET IZBORIMA ZA ČLANOVE ŠKOLSKIH ODBORA

Ako vlast kvari ljude, zašto biramo iste?

Ovih je dana u našoj zbornici vođena zanimljiva rasprava. Povod za raspravu bila je misao jednog kolege kako prosvjetari, čak i kad su evidentno nezadovoljni radom svojih predstavnika, ponovno biraju te iste kolege u upravljačka tijela škole. Gotovo svi sudionici rasprave složili su se da bi bilo nužno ograničiti trajanje upravljačkih funkcija na najviše dva mandata i time smanjiti mogućnost stvaranja nezdravog ozračja u kolektivima. Kao argument najčešće je isticano da izbor istih ljudi utječe na neaktivnost pojedinaca, ali i različite nepravilnosti pa i malverzacije u funkcioniranju školskih ustanova. Često je u raspravi postavljeno i pitanje: koga onda birati?

Demokratski bi bilo birati mlade osobe koje se žele dokazati, osim u svom osnovnom zanimanju, i u privremenim poslovima upravljanja školom – najčešće se čulo. Neki su istaknuli kako

bi demokratski bi bilo birati i one koji dosad nisu imali priliku, a zaslužili su to svojim radom. Čulo se kako nije demokratski, iako je zakonom dopušteno, birati uzastopno one kojima su privremene upravljačke funkcije postale zaštitni znak – kao da su na njih pretplaćeni. Zaključeno je kako bismo se pri glasovanju trebali voditi dvama načelima: birati najbolje, ali i birati one koji nisu imali priliku pokazati što znaju i što mogu. Neki su naglasili da je važno da se izabrane kolegice i kolege povuku s neke upravljačke funkcije nakon najviše dva mandata. Ovo bi bio dokaz, kako reče jedan kolega, da takva osoba poštuje svoj kolektiv, da sebe ne izdiže iznad ostalih.

Budući da u Hrvatskoj nije ograničen broj mandata pojedinaca izabranih u organe upravljanja u školama, kako ravnatelja, tako i članova školskih odbora, u praksi često dolazi do različitih zastranjenja –

Ožujak je mjesec izbora članova školskih odbora u našim školama. O biranju naših predstavnika, ali i o izborima ravnatelja školskih ustanova prenosimo najzanimljivija mjesta rasprave vođene ovih dana u jednoj zagrebačkoj srednjoškolskoj zbornici

istaknuo je jedan kolega. – Ako imaju priliku vladati, nastavio je kolega, većina će naših ljudi to pokušati produžiti koliko god može, ne vodeći računa o drugima. Ima primjera gdje je ravnatelj trebalo „štapom tjerati” da ode u mirovinu; u mnogim našim školama upravljaju grupe pojedinaca praktično, uz „konfekcijske” izmjene još od 1991. Vlast kvari ljude, nadovezala se kolegica, osobito u onim školama u kojima su za trajanja mandata pojedinci legalno pogodovali na različite načine, primjerice pri zapošljavanju. Usluga se ne zaboravlja, a demokratski glas savjesti je

puno lakše utišati u sebi. I tako, malo po malo, većina glasuje za istog kandidata, uvjeravajući sebe da je to najbolji izbor pa nova imena na listama ne mogu proći. Čak dolazi do toga da se novi i kvalitetni više i ne žele kandidirati, jer je rezultat za njih kompromitirajući.

Na kraju rasprave jedan se naš kolega osvrnuo na rješavanje ovog problema u susjednim zemljama, dok je drugi prokomentirao stavove Udruge ravnatelja o ovom problemu. Ograničenja o kojima ovdje govorimo, čulo se, postoje u Mađarskoj, Italiji, Bosni i Hercegovini. U tim zemljama osoba može

upravljati školom u najviše dva mandata, a talijanski ravnatelji mogu i nakon dva mandata ostati ravnateljima, ali moraju promijeniti školu. Čulo se i zanimljivo razmišljanje kako čak i predsjednici u nedemokratskim državama ne mogu na svojim dužnostima biti duže od dva mandata. Jedan je kolega istaknuo kako je čak i u bivšoj SFRJ vrijedilo ograničenje na dva mandata!

Javno obznanjen argument Udruge ravnatelja kako ne treba mijenjati one koji imaju rezultata, lako je osporiti, čulo se na kraju ove rasprave, stavom kako bi neki drugi kandidat, ako mu se pruži prilika, možda imao i bolje rezultate. Dosta nam je doživotnih predsjednika svake vrste, čulo se na kraju, bili oni predsjednici država, stranaka ili sindikata, dosta nam je nezamjenjivih i nesmenjivih ravnatelja škola i članova školskih odbora!

Nikola Butorac

NA TRAGU ZAHTJEVA ZA UKIDANJE PRODUŽENOG STRUČNOG POSTUPKA

Tri godine nakon peticije – opet peticija!

Pedagoška mjera odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka uvedena je Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi iz 2008. godine. Učitelji su odmah počeli ukazivati na to da za njeno uspješno provođenje nisu dovoljno educirani, da škole nemaju zaposlene potrebne stručne osobe te da će sama mjera više štiti izgređene nego ih odvrćati od izgređene

Prošlo je nešto više od četiri godine otkako smo dobili novu pedagošku mjeru nazvanu odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka, a točno tri godine od predaje peticije kojom su u organizaciji našeg Sindikata nastavnici tražili ukidanje Pravilnika o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka. Tri godine sasvim je dovoljan period nakon kojeg se može razmotriti učinak te mjere te zaključiti o opravdanosti njenog uvođenja, odnosno zahtjeva iz naše peticije. No prije izvođenja samog zaključka nije na odmet podsjetiti se kako je uopće došlo do uvođenja te mjere kao i naših prigovora i zahtjeva.

Pedagoška mjera odgojno-obrazovni tretman produženog stručnog postupka (PSP) uvedena je Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi iz 2008. godine. Nitko nije odmah reagirao jer nije ni bilo jasno što to ona podrazumijeva. Tek kada je početkom školske

godine 2009./2010. objavljen Pravilnik o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka saznali smo koje nam to sve nove obveze i zahtjeve nameće provođenje ove mjere. Učitelji i nastavnici odmah su počeli ukazivati na to da za njezino uspješno provođenje nisu dovoljno educirani, da škole nemaju zaposlene potrebne stručne osobe te da će sama mjera više štiti izgređene umjesto da ih od izgređene odvraća. Jednom riječju mjerodavnima smo jasno dali na znanje kako mjera PSP-a u danim okolnostima neće polučiti željene rezultate, odnosno da će više štetiti nego koristiti.

Kako su se mjerodavni na upozorenja oglasili, sindikat Preporod pokrenuo je peticiju za ukidanje Pravilnika kojim je propisan način njene primjene, te u kratkom roku prikupio više od 11000 potpisa. Peticija je predana predstavnicima Vlade 23. veljače 2010. godine, a sastanku su nazočili potpredsjednik Vlade Slobodan

Uzelac, pravobraniteljica za djecu Mila Jelavić i ravnateljica Uprave za srednje školstvo Vesna Hrvoj Šic. Slobodan Uzelac, koji je bio i jedan od inicijatora uvođenja te mjere, obrazložio je razloge njezina uvođenja. Pred Univerzijadu 1986. godine prosvjetne vlasti grada Zagreba su pokrenule dva eksperimentalna projekta inicirana podacima o porastu nasilja u školama, a eksperiment je uključivao gotovo isto što je sadržano u sadašnjoj mjeri PSP-a. Eksperiment se provodio u četrnaest škola kojima su osigurana dodatna materijalna sredstva, zaposleni socijalni pedagozi, socijalni radnici, psiholozi i sociolozi.

Na tom modelu nastala je i u sve škole uvedena pedagoška mjera PSP. Kako sada škole nisu dobile nikakva dodatna sredstva niti dodatne stručne osobe, ulogu sociologa, socijalnih pedagoga, psihologa i ostalih stručnih kadrova morali su preuzeti razrednici i ostali stručni kadrovi u samoj školi. Nevjerojatno, jer netko je zamislio da će nešto što je dalo dobre rezultate u određenim uvjetima biti isto tako učinkovito i bez tih uvjeta. Svjesni da stvarno postoje problemi s primjenom same mjere sudionici skupa zaključili su da se što prije organizira savjetovanje na kojem će biti i vlast i struka i na kojem će se raspraviti kako školi pomoći da se problem uspješno riješi. Utvrđen je i konkretan datum, ponedjeljak, 12. travnja 2010. godine, ali do planiranog savjetovanja nije došlo. Jedini efekt peticije bio je što

je ta mjera po redoslijedu prebačena iza mjere opomena pred isključenje.

Vratimo se zaključku o opravdanosti uvođenja PSP-a. Od pomoći nam mogu biti podaci o nasilju i izrečenim pedagoškim mjerama u našim školama. Nedavno objavljeni podaci za prošlu školsku godinu jasno ukazuju na porast nasilja u proteklom razdoblju i trenutno alarmantno stanje. Istovremeno nemoćni i očajni nastavnici su preko svoje udruge *Nastavnici organizirano* pokrenuli novu peticiju kojom se traži uvođenje nove pedagoške mjere suspenzije. Dakle, zaključak je kristalno jasan. Tretman produženog stručnog postupka nije postigao nikakve rezultate. „Eksperiment” nije uspio. Posebno je znakovito da od ukupno 1175 izrečenih mjera nije evidentirana niti jedna mjera PSP-a. Očito je da je nastavnici izbjegavaju izričati, a dobro je poznato i zašto.

Hoće li i kada nešto učiniti mjerodavni? Hoće li bar sada kada su zazvonila zvona za uzbunu konačno nešto poduzeti ili će se opet sve zaustaviti sazivanjem neke sveobuhvatne rasprave? Mjerodavnima je znano što bi trebalo poduzeti, ali kako to ima svoju cijenu oni se odlučuju za jeftiniju varijantu, odnosno da se ne čini ništa te poručuju nastavnicima da se moraju znati nositi sa problemima, a nedisciplinirane učenike „neka pozivaju pred ploču ili kartu da im pjevaju.”

Ivan Korotaj

NAŠA KOLEGICA JE DOBITNICA IZUZETNE NAGRADE

Irena Baždar – ponos Hrvatske!

U nedjeljno popodne ili predvečerje većina nas obavlja lagane pripreme za prvi radni dan u tjednu, osjećajući pri tom i određene znakove nervoze (kao ono, *pa neću valjda sutra zakasnit*). I sam pripadam toj kategoriji. No začudo, ove nedjelje nestvaran osjećaj smirenosti. Gdje god se okrenem – čujem tišinu ispunjenu ponosom. Naime, večeras idem u Hrvatsko narodno kazalište gdje ću nazočiti dodjeli nagrada *Ponos Hrvatske*. Tu prestižnu i jedinstvenu nagradu primit će dvadesetčetvero nesebičnih i hrabrih ljudi, čija su srca ispunjena dobrotom i ljubavlju prema drugima, ljudi koji su riskirali vlastiti život da bi pomogli drugima, koji u ovim teškim ekonomskim (ne)prilikama nisu mislili samo na sebe već i na druge, ljudi koji žive vjeru... dvadesetčetvero *ponosnih* ljudi.

Razmišljajući tako o predstojećem događaju nije moguće, a da se čovjek ne upita: Tko su ti ljudi? Kako izgledaju? Imaju li obitelji? Gdje rade? I u jednom trenutku ponovno osjetih ponos proizasao iz spoznaje da jedna od tih *heroina* radi sa mnom u maloj seoskoj školi, u mjestu Krnjak, nadomak Karlovca. Ona, koja pripada tim malim-velikim ljudima, članica je i našeg sindikata, Sindikata Preporod. Ona je **Irena Baždar**, učiteljica engleskog jezika.

Ispričat ću Vam priču o Ireni. Uvijek je vedra i nasmijana, hoda uzdignute glave, kao da lebdi. I uvijek ima vremena preuzeti dio vaše boli, ima vremena za savjet, za lijepu riječ i nadasve molitvu za sve ljude. Takva je bila i u nesreći koja je zadesila njenu jedanaestogodišnju kćer Nikol. Te 2011. godine liječnici su dijagnosticirali da Nikol ima izuzetno rijedak tumor i bila je, zapravo, jedino dijete u Hrvatskoj koje boluje od takve vrste tumora. Svakodnevna putovanja na relaciji Karlo-

vac-Zagreb, obilaženje liječnika, strašna dijagnoza prema kojoj Nikol treba amputirati nogu ili pak hitna i neizostavna kemoterapija, psihoza u svezi optužbi da ne želi dobro svom djetetu, prijatni da će biti prijavljena Centru za socijalnu skrb što ne pristaje na preporuke liječnika, nisu je mogli slomiti, ostala je ista, nasmiješena, jednostavna i vedra Irena. Znam da ju je vodila i vjera u Boga.

Tražila je još dva mišljenja izvan granica naše lijepe domovine i gle, pojavila se nada u Austriji. Postoji liječnik koji tvrdi da se tumor uspješno može odstraniti operativnim zahvatom, a da se pri tome ne reže noga, postoji nada da će sve biti dobro. Irena je odmah pristala na to (kaže, Bog je to odlučio), ali kao u svakoj priči i ovdje postoji onaj „ali” koji je izražen u novčanom iznosu od 52.000 eura. I onda opet, kao i uvijek, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje nije u mogućnosti to refundirati. Zaredale su akcije prikupljanja dobrovoljnih priloga preko osnovnih škola (uzgred, iskreno hvala svima koji su se odazvali akciji), pa su uslijedili humanitarni koncerti, pa još akcija dobrih ljudi i novac je prikupljen! Operacija je uspješno izvedena i Nikol je danas potpuno zdrava prekrasna djevojčica. Da bi ova priča dobila još ljepši kraj pobrinuo se HZZO koji je u konačnici ipak refundirao troškove operacije u Austriji, a da bi priča imala prekrasan kraj pobrinula se Irena. Niti jednu kunu novca koji joj je bio uplaćen na žiro-račun (više od 420.000 kuna) nije ostavila sebi (a imala je apsolutno pravo na to). Sve je preusmjerila siromašnima, bolesnima, onima kojima je trebala operacija kao i njoj Nikol. Veliko učiteljsko srce!

Dolaskom pred Hrvatsko narodno kazalište osjetih laganu nervozu. Naime,

vidjevši sve one uzvanike i škljocanje fotoaparata, shvativši da je ovo još veće nego li sam očekivao. Bio je tu i predsjednik Republike Hrvatske. Na trenutak pomislih, možda je tu i naš ministar. Jer trebao bi biti. Ne zbog jedne učiteljice, već zbog činjenice da djela ovih plemenitih ljudi imaju veliku težinu za našu zajednicu i da bi nazočnost ministra znanosti, obrazovanja i sporta ukazala učenicima (ali i njihovim roditeljima) na put kojim treba ići njihovo obrazovanje. Put dobrote, ljubavi, razumijevanja, požrtvornosti... Možda ne zna da se sve ovo održava, ali okružen je ljudima koji

se brinu za to da se on redovito očituje i pojavljuje u medijima i za ono za što jest i za što nije nadležan, i za ono što jest važno, i za ono posve nevažno. No, ovo je večer ponosa. Naša Irena bi rekla: *Ma pust, preporuč ga Bogu u svojim molitvama*.

Na pozornici su bili dobitnici nagrade, među kojima ugledah Irenu. Mahala nam je, nasmijana i vedra kao i uvijek. Ugasila su se svjetla, žamor je utihnuo, počinje. Izlaze dobitnici...na pozornici je Irena, njena Nikol i suprug...U tom trenutku sam zaista shvatio veličinu njenog djela. Djela jedne obične i skromne učiteljice, prosvjetne djelatnice, čija su mjesečna primanja i više nego obezvrijeđena, čija je profesija u ovom društvu postala nevažna, usudio bih se reći i sprdnja, jer čim se počnemo legitimno boriti za neko svoje pravo odmah nas proglašavaju neradnicima, ljudima koji imaju nekoliko mjeseci godišnjeg odmora...

Samo mali dio njih zna da učitelji ne samo da odgajaju djecu, već da i žive živote svojih učenika, da proživljavaju njihova razočarenja, tuge i radosti i da znaju ono što niti roditelji te djece ne znaju. Znaju život. I nije važno što imaju malu plaću, jer imaju veliko učiteljsko srce, humano srce. Irena živi u roditeljskoj kući i sa suprugom već godinama gradi kuću. Novac bi joj i više nego dobro došao, ali znala je da postoje ljudi kojima je još potrebniji. I nije se dvoumila, raspitala se, provjerila, sačinila popis i više od 420.000 kuna prosljedila njima, potrebitima. I tko kaže da se dobro ne vraća dobrim? Vraća se, itekako vraća.

Nedjelja, 27. siječanj 2013. godine, dan koji će zauvijek ostati u mom srcu. Hvala ti Irena.

Hrabroslav Filaković
(i nisam učitelj, tajnik sam)

21. siječnja Predstavnik Vlade ministar Mirando Mrsić pozvao je sindikalne predstavnike u vezi s najavljenim Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o državnim službenicima i Zakona o dopuni Zakona o plaćama u javnim službama. Na sastanak su pozvani predstavnici i sindikata državnih i sindikata javnih službi.

Ministar Mrsić je sindikalne predstavnike upoznao s namjerom Vlade da se zakonskom promjenom onemogućiti uvećanje plaće za radni staž od 4, 8 i 10 posto. U obrazloženju zakonske promjene istaknuo je da je postojeće rješenje suprotno načelu „za jednak rad jednaka plaća” što u praksi predstavlja diskriminaciju po dobi. Predstavnik Preporoda je u prilog neprihvatljivosti iznesenog prijedloga istaknuo kako bi trebalo povesti računa na koji je način došlo do uvođenja uvećanja koeficijenta od 4, 8 i 10 posto.

25. siječnja Održan sastanak predstavnika sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama s ministrom Mirandom Mrsićem. Predstavnik sindikata su ponovno odbili Mrsićev prijedlog da se ovogodišnje proračunske uštede ostvare kroz ukidanje dodatka na plaće od 4, 8 i 10 posto u granskim kolektivnim ugovorima. Predstavnik je Preporoda na ovome sastanku osporio argumente s kojima Vlada nastoji postići smanjenje plaća zaposlenih u javnim službama. Još je jednom iznesen stav Preporoda kako potrebne proračunske uštede nije moguće ostvariti isključivo kroz smanjenje plaća.

29. siječnja Preporod održao tiskovnu konferenciju „Zemlja znanja s učiteljima dužnicima

i beskućnicima”. Povod tiskovne konferencije bila je najava Vlade da se zaposlenima u javnim službama ukine dodatak na plaću od 4, 8 i 10 posto. S tiskovne konferencije je oštro osuđeno odugovlačenje Vlade s korekcijom koeficijenta učiteljima i nastavnicima te upozoreno na neprihvatljivost rješenja prema kojem bi se ukinuti stupnjevit porast plaća od 3, 5 7 i 9 posto nadomjestio linearnom korekcijom koeficijenta između 5 i 6 posto.

7. veljače Povjerenstvo za utvrđivanje reprezentativnosti je, temeljem podataka koje su sindikati koji djeluju u sustavu srednjega školstva dostavili o broju članova, odlučilo da Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama ima, a Sindikat Preporod nema status reprezentativnosti. Odluka je donesena temeljem dostavljenih podataka prema kojima Nezavisni sindikat ima 11 031 člana (80,04%), a Sindikat Preporod 2 751 člana (19,96%). Do Zakonom propisanih 20 posto Preporodu nedostaju 4 člana (0.04 posto). Sindikat Preporod se nije žalio na odluku.

8. veljače Povjerenike Preporoda iz dviju kninskih srednjih škola Tomislava Čolaka i Dragana Boduljaka, zajedno s predsjednikom i pravnicom Sindikata, primio je šibensko-kninski župan Goran Pauk. Do sastanka je došlo na zahtjev Preporoda, a razgovaralo se o problemu kašnjenja isplate troškova naknade za prijevoz zaposlenicima srednjih škola u Šibensko-kninskoj županiji. Nakon toga održan je i sastanak sa članovima sindikata u kninskoj Srednjoj strukovnoj školi kralja Zvonimira. Najviše se govorilo o onome što je poduzeto i što se još namjerava poduzeti oko rješenja problema kašnjenja s isplatom troškova prijevoza.

20. veljače Predsjednica Preporoda, na njegov zahtjev, primila pomoćnica ministra Anka Nježić. Sa sindikalne strane izraženo je nezadovoljstvo reakcijom prosvjetnih vlasti na inicijative i prijedloge upućene od Sindikata Preporod. Problem korekcije učiteljskih i nastavničkih koeficijenta i očekivanja Preporoda od predstojećih granskih kolektivnih pregovora – dva su pitanja o kojima se iscrpno razgovaralo. Pomoćnicu ministra se upoznalo i s problemom kašnjenja isplate putnih troškova u Šibensko-kninskoj županiji.

22. veljače Ministar Mirando Mrsić pozvao na sastanak sve sindikate koji djeluju u državnim i javnim službama radi pojašnjenja prethodno iznesene izjave premijera Milanovića o smanjenju od 3 posto koeficijenta svim zaposlenim u državnim i javnim službama. Na sastanku su se odazvale samo predsjednica Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi Spomenka Avberšek i predsjednica Sindikata zaposlenika u djelatnosti socijalne skrbi Jadranka Ivezić. Predstavnici dijela sindikata, koji se nisu odazvali sastanku, upoznali su zajednički javnost s neprihvaćanjem najavljenog smanjenja koeficijenta.

26. veljače Na poziv predsjednika Matice hrvatskih sindikata održan je sastanak predstavnika desetak sindikata koji djeluju u državnim i javnim službama. Među sindikalistima je bio i predstavnik Preporoda. Na ovom konzultativnom sastanku raspravljalo se o mogućim aktivnostima sindikata koji djeluju u državnom i javnom sektoru (referendum,

prvosvibanjski prosvjed, prosvjedni skupovi, svibanjski štrajk u školama itd.). Predstavnik Preporoda je naglasio važnost uključivanja svih zainteresiranih sindikata u prosvjedne aktivnosti, ali i povezivanja sindikata s drugim udruženjima koje vrše ili se spremaju vršiti pritisak na Vladu. Konkretni zaključci nisu doneseni.

28. veljače Sindikat Otvorenim pismom predsjedniku Vlade reagirao na odluke Vlade o smanjenju plaća zaposlenima u državnim i javnim službama i neznatnom povećanju koeficijenta, a time i plaća manjem dijelu zaposlenih u osnovnim i srednjim školama. Nezadovoljstvo i ogorčenost, ističe se u priopćenju, najčešće su reakcije zaposlenih na najnovije odluke Vlade Republike Hrvatske.

1. ožujka Na poziv predsjednika Matice hrvatskih sindikata, predsjednik Preporoda sudjelovao na obilježavanju dvadesetogodišnjice postojanja Matice. Unatoč pisanom obećanju Vilima Ribića („jednostavno dođi pa ćeš nam reći što nam ne valja”) organizatori nisu omogućili gostima obraćanje sudionicima skupa. Na Saboru je Branimir Mihalec za svibanj najavio štrajk upozorenja i štrajk do ispunjenja zahtjeva.

2. ožujka Na svojoj 8. sjednici članovi Glavnog vijeća prihvatili predsjednikov godišnji izvještaj, financijski izvještaj Nadzornog vijeća i financijski plan za 2013. godinu. Na sjednici je donijeta odluka da se svim sudionicima štrajka u studenom djelomično (100 kuna) nadoknadi neisplata njihove dnevne zarade. Zbog smanjenja plaća i najavljenih sindikalnih aktivnosti, zaključeno je da se u idućih nekoliko tjedana organiziraju sastanci svih županijskih vijeća.

Blagajna uzajamne pomoći Brzo i efikasno rješava vaše financijske probleme

tel 021/323 036 ili www.sindikata-preporod.hr

tel. 01 48 14 891

Zahvaljujući vašim tekstovima, fotografijama i karikaturama neka naše glasilo bude još kvalitetnije i raznovrsnije. Vaše priloge šaljite na:

ured@sindikata-preporod.hr

prenosimo iz tiska

NOVI LIST

Večernji list

SLOBODNA DALMACIJA

Jutarnji list

24 SATA

Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod
Petrijnska 59a
10000 Zagreb

Izdavač: SZHŠ Preporod
Uredništvo: Gordana Kovač-Bluha
Sebastijan Troskot
Sonja Mudrić
Urednik: Željko Stipić
Priprema i tisak: Denona d.o.o.

Glasilo je oslobođeno poreza

Glasilo je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142. Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine klasa: 612-10/95-01-1267, ur-boj: 532-03-1/7-95-01.